

ม ง ค ล ที่ ๑ ๘
ทำ ง า น ไ ม่ มี โ ท ษ

ก ร ณี ย กิ จ

ผู้เข้าใจสิ่งที่ไม่เป็นสาระว่าเป็นสาระ และเห็นสิ่งที่เป็น
สาระว่าไม่เป็นสาระ เขามีความดำริผิดเป็นอารมณ์ จึงไม่
ประสบสิ่งที่เป็นสาระ

กรณียกิจ

๔๖

การทำใจหยุดนิ่ง เป็นสิ่งสำคัญสำหรับชีวิตของเราทุกคน
ชีวิตของผู้ที่มีใจหยุดดีแล้ว เป็นชีวิตที่มีพลัง มีความบริสุทธิ์ มี
อานุภาพในการที่จะทำความดี เอาชนะความชั่ว ขจัดความไม่
บริสุทธิ์ ทำให้ใจเราได้เข้าถึงความหลุดพ้น มุ่งตรงไปสู่จุดหมาย
ปลายทางของชีวิต ใจหยุดนิ่งจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง
เราเกิดมาชาตินี้ จะต้องฝึกใจหยุดนิ่งให้ได้ บุคคลใดหยุดใจได้
สมบูรณ์ บุคคลนั้นจะได้ชื่อว่า เป็นผู้ชนะโลก เป็นผู้สมปรารถนา
ในชีวิตอย่างแท้จริง

พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย ธรรมบท ว่า

“อสาเร สารมตโน สาเร จาสารทสฺสโน
เต สารํ นาธิคฺฉนฺติ มิจฺฉาสกฺกปโปคฺจรา

ผู้เข้าใจสิ่งที่ไม่เป็นสาระว่าเป็นสาระ และเห็นสิ่งที่เป็น
สาระว่าไม่เป็นสาระ เขามีความดำริผิดเป็นอารมณ์ จึงไม่
ประสบสิ่งที่เป็นสาระ”

กรณียกิจที่เรากำลังทำอยู่นี้เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับ
ชีวิต เช่นเดียวกับลมหายใจเข้าออก ที่สืบทอดชีวิตให้ยืนยาว
กรณียกิจจะเกี่ยวข้องกับตัวของเรา และเกี่ยวโยงกับสรรพสัตว์
ทั้งหลาย การแสวงหาหนทางหลุดพ้นจากความทุกข์ ไปให้ถึงที่
สุดแห่งธรรม เป็นกรณียกิจที่มีผลต่อประโยชน์สุขของมวล-

กรณีศึกษา

๔๓

มนุษยชาติและธาตุธรรม เป็นงานที่ไม่มีโทษ มีแต่คุณประโยชน์
ล้วนๆ

พื้นฐานของชีวิตมนุษย์ทุกคนในโลก ต่างมีความทุกข์
ด้วยกันทั้งนั้น ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งถึงบัดนี้ ต้องพบกับความ
ทุกข์เสมอ ส่วนใหญ่ยังไม่เคยพบกับความสุขที่แท้จริง มักเจอ
แต่สภาพความทุกข์ที่ลดลงบ้างเป็นครั้งคราว อยู่ในสภาพที่พอ
ทนได้ แต่เราหลงเข้าใจว่า นั่นคือความสุข แท้ที่จริง เป็นแค่
ความทุกข์ที่ลดลงเท่านั้น หรือมัวหลงเพลิดเพลินไปกับสิ่งที่ไม่
เป็นสาระไม่เป็นแก่นสารเพื่อให้ลืมความทุกข์กันไปชั่วขณะเท่านั้น

ความสุขที่แท้จริงนั้นอยู่ไม่ไกลเกินเอื้อม คืออยู่ภายใน
ตัวของเราทุกๆ คน ไม่ได้อยู่ที่วัตถุสิ่งของ หรืออยู่ที่บุคคลอื่น
เราจะไปแสวงหาความสุขที่แท้จริงจากคน ลัทธิ สิ่งของ แก้ว
แหวนเงินทองทรัพย์สินต่างๆ เหล่านั้นไม่ได้ เพราะความสุข
ที่แท้จริงไม่ได้อยู่ที่ตรงนั้น แต่อยู่ที่ใจของเราเอง ดังนั้น ถ้า
อยากพบความสุขที่แท้จริง ต้องแสวงหาที่ใจของเราเอง

เช่นเดียวกับพระภิกษุติยะ ผู้สละราชสมบัติสืบต่อ
ศากยวงศ์ ท่านได้สละราชสมบัติ ออกผนวชในสำนักของ
พระบรมศาสดา ไม่นานก็ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์รูปหนึ่ง
ในพระพุทธศาสนา เมื่อท่านบรรลุอรหัตผลแล้ว ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน

กรณียกิจ

๔๘

จะอยู่ในป่า โคนไม้ หรือเรือนว่าง ท่านมักจะเปล่งอุทานอยู่เนืองๆ ว่า “สุขจริงหนอ สุขจริงหนอ”

ภิกษุทั้งหลายได้ยินได้ฟัง พวกท่านนำความนั้นไปกราบทูล พระบรมศาสดาว่า “พระภททิยะอุทานเช่นนี้ คงไม่ยินดีในการ ประพฤติพรหมจรรย์ คงนึกถึงความสุขในราชสมบัติเป็นแน่” ทั้งๆ ที่พระบรมศาสดาทรงรู้ความจริง แต่ด้วยมีพระประสงค์จะ เปลื้องความสงสัยของเหล่าภิกษุ จึงตรัสถามพระภททิยะว่า “ที่อุทานเช่นนั้นเพราะอะไร”

พระภททิยะกราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ เมื่อ ก่อนข้าพระองค์เป็นพระเจ้าแผ่นดินมีเจ้าพนักงานป้องกันอารักขา ทั้งภายในและภายนอกตลอดจนทั่วอาณาบริเวณ แม้จะได้รับการอารักขามากเพียงใด ข้าพระองค์ยังต้องหวาดสะดุ้งกลัวภัย จากศัตรูที่จะมารุกรานอยู่ร่ำไป แต่บัดนี้ แม้ข้าพระองค์จะอยู่ คนเดียวในป่า อยู่โคนไม้ หรืออยู่เรือนว่างก็ตาม กลับไม่รู้สึกร ्हวาดกลัว หรือสะดุ้งเพราะความระวางภัยใดๆ ไม่ว่าจะเป็นภัย จากคน ลสัตว์ สิ่งของ หรือภัยจากวิญญูสงสารก็ตาม ข้าพระองค์ ได้เว้นจากเหตุแห่งภัยเหล่านั้นโดยเด็ดขาดแล้ว ได้เข้าถึงความ สุขอันเกิดจากวิเวก และได้รับผลของนิโรธสมาบัติอันยอดเยี่ยม จึงเปล่งอุทานเช่นนั้น พระเจ้าข้า”

กรณีศึกษา

๔๕

เราจะเห็นว่า แม้พระภิกษุจะเคยเป็นพระราชูปถัมภ์ของพระราชาปกครองอาณาจักร มีราชสมบัติมากมาย แต่พระองค์ยังมีความทุกข์เพราะราชสมบัตินั้นแหละ ต้องคอยดูแลรักษา จะแสวงหาความสุขก็ได้ไม่เต็มที่ มีแต่ความหวาดระแวง สะดุ้งกลัวตลอดเวลา ดังนั้น ความสุขที่แท้จริง จึงไม่ได้อยู่ที่วัตถุสิ่งของ เมื่อไปแสวงหาความสุขผิดที่ ก็หาไม่พบ คนมีปัญญาต้องหาให้ถูกที่และถูกส่วน จึงจะพบความสุขที่แท้จริง พระภิกษุจะแสวงหาได้ถูกที่และถูกส่วน จึงได้บรรลุธรรมและอุทานอยู่เนืองๆ ว่า “สุขจริงหนอ สุขจริงหนอ”

แสวงหาถูกที่ คือ ต้องนำใจมาตั้งถูกที่ตั้งของใจ ที่เป็นแหล่งกำเนิดแห่งความสุข ซึ่งอยู่ในกลางกายของเรา ตรงศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ต้องนำใจของเรามาหยุดอยู่ที่ตรงนี้ให้ได้ตลอดเวลาอย่างนี้เรียกว่าวางใจถูกที่ตั้งแห่งความสุขที่แท้จริง และประคองใจไปเรื่อยๆ หยุดให้นิ่งๆ อย่างสบายๆ เต็มใจจะถูกส่วนเอง

คำว่าถูกส่วน คือ ความพอดี ใจจะเปลี่ยนจากภาวะหยาบไปสู่ความละเอียด ความสุขจะพร่างพรูขึ้นมา เป็นความสุขที่เราเริ่มจะยอมรับว่า “อย่างนี้เรียกว่าความสุข” เป็นอารมณ์ที่แตกต่างจากที่เราเคยพบมาก่อน เมื่อหยุดได้สนิทถูกส่วนจะ

กรณีศึกษา

๕๐

เข้าถึงดวงธรรม ที่มาพร้อมกับความสุขที่เพิ่มพูนทวีขึ้น เป็นจุดเริ่มต้นที่จะเดินทางไปสู่พระนิพพาน เป็นทางเดินของพระอรียเจ้า และพระอรหันต์ผู้ห่างไกลจากกิเลสอาสวะ หนทางนี้เรียกว่าอริยมรรค ต้องเริ่มจากดวงธรรมนี้แหละ

เมื่อเข้าถึงดวงธรรมแล้ว ความสุข ความบริสุทธิ์ ความสว่างไสวแห่งดวงจิตและสัมมาทิฐิจะเกิดขึ้น เราจะมีความเห็นถูกต้องว่า ต้องไปสู่อายตณนิพพานเท่านั้น จึงจะหลุดพ้นจากความทุกข์ และต้องเดินไปในเส้นทางสายนี้เท่านั้น ถึงจะหลุดพ้นจากสรรพกิเลสทั้งหลาย เข้าถึงบรมสุขอันเป็นอมตะได้

ความเห็นถูกจะเป็นต้นทางของความคิดถูก ความคิดของเราจะเริ่มมีระเบียบแบบแผนที่ดี มีความคิดมุ่งตรงไปสู่อายตณนิพพาน ซึ่งจะแตกต่างจากความคิดเดิมๆ ที่คิดอยากจะเป็นใหญ่ อยากจะครองโลก ครองบ้านครองเมือง ครองทรัพย์สินเงินทอง ครอบครองทุกสิ่งทุกอย่างที่เราเห็น และเบียดเบียนกัน แย่งแย่งชิงดีกัน แต่เมื่อเข้าถึงตรงกลางกายฐานที่ ๗ ความคิดเห็นจะถูกต้องสมบูรณ์ คือคิดที่จะออกจากทุกข์ สิ่งใดที่เป็นเครื่องร้อยรัด เป็นพันธนาการของชีวิต จะปลดปล่อยวาง แล้วมุ่งตรงต่อหนทางแห่งความบริสุทธิ์ เพื่อไปให้ถึงจุดหมายปลายทางของชีวิต

กรณีศึกษา

๕๑

ถึงตอนนี้ กำลังใจจะเกิดขึ้นมา อยากจะทำกายวาจาใจ ให้บริสุทธิ์ การพูดถูก ทำถูก เกิดขึ้นมาพร้อมๆ กัน จะเกิดความเพียร เพื่อไปให้ถึงเป้าหมาย ดวงปัญญาจะเกิดขึ้นมาว่า การทำความเพียรที่ถูกต้องนั้น ต้องเพื่อที่จะทำกายวาจาใจให้บริสุทธิ์ เพียรทำให้หยุดนิ่ง สิ่งใดที่เป็นบาปอกุศล จะพยายามไม่ให้เกิด ที่เกิดแล้วจะพยายามปรับปรุงแก้ไข สิ่งใดที่เป็นความบริสุทธิ์เพิ่มเติมขึ้นมา จะทำให้เจริญยิ่งขึ้น เมื่อหยุดใจ เข้าไปเรื่อยๆ สติจะตั้งมั่นเป็นมหาสติ สมาธิถูกต้องที่เรียกว่า สัมมาสมาธิจะบังเกิดขึ้น เมื่อหยุดถูกที่และถูกส่วนไปเรื่อยๆ ในที่สุดจะเข้าถึงธรรมกาย ซึ่งเป็นเป้าหมายชีวิตของทุกคน

ทั้งหมดนี้เป็นกรณีศึกษาที่สำคัญสำหรับการเกิดมาเป็นมนุษย์ เป็นงานที่มีแต่คุณอย่างเดียว ไม่มีโทษแม้แต่น้อย เมื่อเราเข้าถึงแล้ว ชีวิตของเราก็จะสมบูรณ์ แต่หากยังเข้าไม่ถึง ชีวิตก็ไม่ต่างไปจากนกกา ที่ตื่นแต่เช้าออกไปทำมาหากิน กลับมานอนหลับพักผ่อน วนเวียนกันไปเช่นนี้ จนกระทั่งแก่ชรา และตายไปในที่สุด เช่นนี้เรียกว่า เกิดมาตายฟรี ชีวิตไม่มีสาระ ดังนั้น อย่ามัวเสียจรรี้นในการปฏิบัติธรรม ให้หมั่นฝึกใจให้หยุดนิ่ง ให้เข้าถึงพระธรรมกายกันทุกคน

